❓ חידון חנוכה

אור מבפנים – ערכת חנוכה · מסלול: תיכון · עולים חדשים · יצרה: רוית ראש בן ישי

📘 מהדורת המורה – עם תשובות

📖 מילון בתמונות

🕎 **חנוכייה** – מנורה עם 8 נרות ושמש · 🕯️ **שמש** – הנר שמדליק את כל הנרות · ✨ **נס** – דבר מופלא שלא קורה בדרך כלל · 🏛️ **מקדש** – בית המקדש בירושלים · 🛡️ **מכבים** – הלוחמים של יהודה · 🌀 **סביבון** – צעצוע שמסתובב · 🍩 **סופגנייה** – עוגה מטוגנת עם ריבה · 🥔 **לביבה** – מטוגנת מתפוחי אדמה

✏️ הקיפו את התשובה הנכונה.

1. "רבים ביד מעטים" – מאיזו תפילה הביטוי?

✔ **א. על הניסים** ב. אשרי ג. הלל ד. שמע ישראל

💡 הביטוי מתוך "על הניסים".

2. לפי בית הלל, איך מדליקים במהלך החג?

א. מתחילים בשמונה ופוחתים ב. נר אחד בכל ערב

✔ **ג. מוסיפים נר בכל ערב – מוסיף והולך** ד. שמונה בכל ערב

💡 בית הלל: מוסיף והולך; כך נוהגים.

3. מה הנימוק לשיטת בית הלל?

א. כנגד שבטי ישראל ב. כי כך חסכוני ✔ **ג. מעלין בקודש ואין מורידין**

ד. כנגד פרי החג

💡 כך מבואר בתלמוד הבבלי, מסכת שבת כא ע"ב.

4. איזה פסוק מן ההפטרה של שבת חנוכה מבטא שהניצחון אינו רק בכוח?

א. שמע בני מוסר אביך ב. קומי אורי כי בא אורך ג. נחמו נחמו עמי

✔ **ד. לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי**

💡 זכריה ד, ו.

5. מה עמד במרכז המאבק בין החשמונאים לבין השלטון ההלניסטי?

א. מחלוקת בין ערים יווניות ✔ **ב. הזכות לשמור על זהות, אמונה ודרך חיים**

ג. מאבק על נמל ד. ויכוח על מסים בלבד

💡 המרד פרץ על רקע גזרות דת וכפייה תרבותית.

6. מה פירוש "הלניזם"?

א. סוג של מאכל　　ב. שפה עברית עתיקה　　ג. שם של צבא

✔ ד. תרבות יוונית שהתפשטה במזרח אחרי כיבושי אלכסנדר

💡 הלניזם – מיזוג תרבות יוון עם תרבויות המזרח.

7. לפי התלמוד, מתי מצוות ההדלקה מתחילה?

א. בחצות הלילה　　ב. בזריחה　　ג. בחצות היום

✔ ד. משתשקע החמה – מהשקיעה (ויש הנוהגים בצאת הכוכבים)

💡 שבת כא ע"ב; המנהגים חלוקים מעט בשעה המדויקת.

8. "נר איש וביתו" – מה המשמעות?

✔ א. די בנר אחד לכל בית בכל לילה (עיקר המצווה)

ב. כל אדם מדליק שמונה בכל לילה　　ג. רק האב מדליק　　ד. רק בבית הכנסת

💡 עיקר הדין – נר אחד לבית; ההידור – להוסיף.

9. מה הקשר בין מגילת אנטיוכוס / ספרי המכבים לחג?

א. הם הלכות פסוקות　　ב. הם תפילות לחג　　ג. הם ספרי התנ"ך

✔ ד. הם מקורות היסטוריים וספרותיים לסיפור המרד

💡 ספרי המכבים אינם בתנ"ך אך מתארים את המרד.

10. לפי ההיסטוריונים, בערך באיזו שנה טוהר המקדש?

א. 70 לספירה　　ב. 586 לפני הספירה　　**✔ ג. כ־164 לפני הספירה**　　ד. 1948

💡 בערך 164 לפנה"ס.

11. מה ההבדל בין "עיקר המצווה" ל"מהדרין מן המהדרין"?

א. המהדרין מדליקים פחות　　**✔ ב. עיקר: נר לבית; המהדרין: מוסיפים נר בכל לילה**

ג. עיקר: שמונה נרות　　ד. אין הבדל

💡 ההידור הוא להוסיף אור מעבר למינימום.

12. איזה רעיון פנימי מבטא הביטוי "נר ה' נשמת אדם" (משלי כ, כז)?

✔ א. בכל אדם יש אור פנימי　　ב. האור תלוי במזל　　ג. הנר מסוכן

ד. רק חכמים מאירים

💡 הנשמה נמשלה לנר – אור פנימי בכל אחת ואחד.

✍️ אתגר: איזה נס מרכזי בעיניכם – הניצחון או השמן? נמקו.

💡 תשובה אישית; בדקו נימוק ודוגמה.

❓ חידון חנוכה

אור מבפנים – ערכת חנוכה · מסלול: תיכון · עולים חדשים · יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

📖 מילון בתמונות

🕎 **חנוכייה** – מנורה עם 8 נרות ושמש · 🕯️ **שמש** – הנר שמדליק את כל הנרות · ✨ **נס** – דבר מופלא שלא קורה בדרך כלל · 🏛️ **מקדש** – בית המקדש בירושלים · 🛡️ **מכבים** – הלוחמים של יהודה · 🌀 **סביבון** – צעצוע שמסתובב · 🍩 **סופגנייה** – עוגה מטוגנת עם ריבה · 🥔 **לביבה** – מטוגנת מתפוחי אדמה

✏️ הקיפו את התשובה הנכונה.

1. "רבים ביד מעטים" – מאיזו תפילה הביטוי?

א. על הניסים ב. אשרי ג. הלל ד. שמע ישראל

2. לפי בית הלל, איך מדליקים במהלך החג?

א. מתחילים בשמונה ופוחתים ב. נר אחד בכל ערב

ג. מוסיפים נר בכל ערב – מוסיף והולך ד. שמונה בכל ערב

3. מה הנימוק לשיטת בית הלל?

א. כנגד שבטי ישראל ב. כי כך חסכוני ג. מעלין בקודש ואין מורידין ד. כנגד פרי החג

4. איזה פסוק מן ההפטרה של שבת חנוכה מבטא שהניצחון אינו רק בכוח?

א. שמע בני מוסר אביך ב. קומי אורי כי בא אורך ג. נחמו נחמו עמי

ד. לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי

5. מה עמד במרכז המאבק בין החשמונאים לבין השלטון ההלניסטי?

א. מחלוקת בין ערים יווניות ב. הזכות לשמור על זהות, אמונה ודרך חיים

ג. מאבק על נמל ד. ויכוח על מסים בלבד

6. מה פירוש "הלניזם"?

א. סוג של מאכל ב. שפה עברית עתיקה ג. שם של צבא

ד. תרבות יוונית שהתפשטה במזרח אחרי כיבושי אלכסנדר

7. לפי התלמוד, מתי מצוות ההדלקה מתחילה?

א. בחצות הלילה ב. בזריחה ג. בחצות היום

ד. משתשקע החמה – מהשקיעה (ויש הנוהגים בצאת הכוכבים)

8. "נר איש וביתו" – מה המשמעות?

א. די בנר אחד לכל בית בכל לילה (עיקר המצווה) ב. כל אדם מדליק שמונה בכל לילה

ג. רק האב מדליק ד. רק בבית הכנסת

9. מה הקשר בין מגילת אנטיוכוס / ספרי המכבים לחג?

א. הם הלכות פסוקות ב. הם תפילות לחג ג. הם ספרי התנ"ך

ד. הם מקורות היסטוריים וספרותיים לסיפור המרד

10. לפי ההיסטוריונים, בערך באיזו שנה טוהר המקדש?

א. 70 לספירה ב. 586 לפני הספירה ג. כ־164 לפני הספירה ד. 1948

11. מה ההבדל בין "עיקר המצווה" ל"מהדרין מן המהדרין"?

א. המהדרין מדליקים פחות ב. עיקר: נר לבית; המהדרין: מוסיפים נר בכל לילה

ג. עיקר: שמונה נרות ד. אין הבדל

12. איזה רעיון פנימי מבטא הביטוי "נר ה' נשמת אדם" (משלי כ, כז)?

א. בכל אדם יש אור פנימי ב. האור תלוי במזל ג. הנר מסוכן ד. רק חכמים מאירים

✍️ אתגר: איזה נס מרכזי בעיניכם – הניצחון או השמן? נמקו.